

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	137-26/-
Otsuse kuupäev	26.06.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Madli Linderi vaidlustus Valga Vallavalitsuses alla lihthankemenetluse piirmäära maksumusega riigihankes „Täiendav rohevõrgustiku ekspert-hinnangu koostamine Valga valla tuulepargi eriplaneeringule“
Vaidlustaja	Madli Linder
Hankija	Valga Vallavalitsus

RESOLUTSIOON

Riigihangete seaduse § 192 lg 3 p-i 7 ja § 197 lg 1 p-i 8 alusel

Jätta Madli Linderi vaidlustus läbi vaatamata.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 24.06.2026 kell 20.44 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) füüsilise isiku Madli Linderi (edaspidi Vaidlustaja) vaidlustus Valga Vallavalitsuse (edaspidi Hankija) korraldatavas riigihankes „Täiendav rohevõrgustiku eksperthinnangu koostamine Valga valla tuulepargi eriplaneeringule“ (edaspidi Riigihange). Riigihanke maksumus jääb alla lihthanke piirmäära (nn väikehange).

Vaidlustuses esines kõrvaldatavaid puudusi riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 192 lg 2 mõttes, mistõttu vaidlustuskomisjon tagastas vaidlustuse 25.06.2026 kell 14.28 sellekohase kirjaga RHS § 192 lg 2 alusel puuduste kõrvaldamiseks.

2. 25.06.2026 kell 14.32 edastas vaidlustuskomisjon RHS § 194 lg 3 alusel teate puudustega vaidlustuse esitamisest Hankijale.

3. 25.06.2026 kell 15.13 teavitas Hankija vaidlustuskomisjoni, et on sõlminud 25.06.2026 hankelepingu FauNatur OÜ-ga.

Hankija edastatud hankelepingu digitaalallkirjade kinnituslehest nähtub, et Hankija esindaja on hankelepingu allkirjastanud 25.06.2026 kell 10.17 ning FauNatur OÜ esindaja 25.06.2026 kell 14.39.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

4. RHS § 189 lg 4 kohaselt peab vaidlustus lihthankemenetluses [---] *olema laekunud vaidlustuskomisjonile kolme tööpäeva jooksul alates päevast, kui vaidlustaja sai teada või pidi teada saada oma õiguste rikkumisest või huvide kahjustamisest, kuid mitte pärast hankelepingu sõlmimist*

RHS § 189 lg 4¹ kohaselt *vaidlustuse esitamisele riigihankes, mille eeldatav maksumus on väiksem kui käesoleva seaduse § 14 lõikes 1 sätestatud lihthanke piirmäär või lõikes 2 sätestatud vastav riigihanke piirmäär, kui käesolev seadus selle riigihanke kohta lihthanke piirmäära ei kehtesta, kohaldatakse lihthankemenetluses vaidlustuse esitamisele sätestatud tähtaegu.*

Seega vaidlustuse läbivaatamist alla lihthanke piirmäära riigihankes (nn väikehange) takistavad nii kolme tööpäevase tähtaja rikkumine kui ka fakt, et hankeleping on juba sõlmitud.

4.1. Puudub vaidlus, et 24.06.2025 kell 20.44 vaidlustuskomisjonile laekunud vaidlustus on esitatud RHS § 189 lg-tes 4 ja 4¹ sätestatud kolme tööpäeva jooksul alates otsustest teadasaamisest (22.06.2026) ja enne hankelepingu sõlmimist.

Samas RHS § 192 lg 1 kohaselt hindab vaidlustuskomisjon *ühe tööpäeva jooksul vaidlustuse laekumisest arvates selle vastavust käesolevas seaduses sätestatud nõutele*. Seega on vaidlustuskomisjonil üks tööpäev vaidlustuse menetlusse võtmise otsustamiseks ja/või puudustega vaidlustuse tagastamiseks puuduste kõrvaldamiseks.

Vaidlustuskomisjon tuvastas vaidlustuses kõrvaldatavaid puudusi, koostas kirja vaidlustuses puuduste kõrvaldamise kohta ning edastas selle Vaidlustajale 25.06.2026 kell 14.28.

25.06.2026 kell 14.32 edastas vaidlustuskomisjon teate puudustega vaidlustuse esitamisest Hankijale. RHS ei kohusta teadet puudustega vaidlustuse esitamisest esitama kolmandatele isikutele.

4.2. Hankija on sõlminud FauNatur OÜ-ga hankelepingu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis 25.06.2026 kell 14.39. Seejuures on hankeleping Hankija poolt allkirjastatud 25.06.2026 kell 10.17 (enne, kui Hankijale saadeti teade puudustega vaidlustuse esitamisest) ja FauNatur OÜ poolt 25.06.2026 kell 14.39. Kuna leping on sõlmitud alates viimasest allkirjast, siis sõlmiti antud juhul leping faktiliselt 7 minutit pärast seda, kui vaidlustuskomisjon saatis Hankijale teate puudustega vaidlustuse esitamisest. Vaidlustuskomisjonile ei ole teada, millal oli Hankijal tegelikult võimalus vaidlustuskomisjoni saadetud teatega tutvuda, kuid oluline on siinjuures hoopis märkida, et kuna puudustega vaidlustuse esitamisel ei teavitata vaidlustuse esitamisest kolmandaid isikuid, ei saanud ega pidanud kolmas isik ka hoiduma lepingu sõlmimisest (allkirjastamisest).

5. Hankelepingu sõlmimise fakt ei ole takistuseks vaidlustuse läbivaatamiseks mitte üksnes vaidlustuse tähtaegsuse hindamisel, vaid vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus muuhulgas ka juhul, kui kehtiv hankeleping hankija ja kolmanda isiku vahel on sõlmitud pärast vaidlustuse laekumist vaidlustuskomisjonile, kuid enne kui hankijal või kolmandal isikul oli mõistlik võimalus RHS § 194 lg-des 2 või 3 nimetatud teatega tutvuda. Sellisel juhul jätab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata RHS § 192 lg 3 p-i 7 alusel.

5.1. Erinevalt hankemenetlustest või lihthankemenetlustest ei kohusta RHS hankijat alla lihthanke piirmäära jäävates riigihangetes (nn väikehange) ootama hankelepingu sõlmimisega (ooteagade regulatsioon hankemenetlustes on sätestatud RHS §-is 120 ja lihthankemenetluses RHS § 125 lg-s 9), mistõttu Hankija sõlmitud hankeping ei saa olla tühine ootaja rikkumise tõttu. Küll aga sätestab RHS § 194 lg 4, et hankijal pole õigust sõlmida hankepingut vaidlustuskomisjoni teate saamisest kuni RHS §-is 201 sätestatud tingimuse saabumiseni.

5.2. RHS § 192 lg 6 kohaselt loetakse vaidlustuskomisjoni teated menetlusosalistele teatavaks tehniks järgmisel tööpäeval nende vaidlustuskomisjonile teadaolevale elektronposti aadressile edastamisest arvates. Kuna Hankija vastas vaidlustuskomisjonile 25.06.2026 kell 15.13, ei saa käesoleval juhul olla vaidlust, et vähemalt selleks ajaks oli Hankija vaidlustuskomisjoni 25.06.2026 kell 14.32 edastatud kirjaga tutvunud.

Riigikohus asunud 21.12.2007 otsuses nr 3-2-1-123-07 (p 12) e-postiga edastatavate teadete kättesaaduks lugemise kohta järgmisele seisukohale: *[---] E-postiga saadetud teate saab lugeda kättesaaduks, kui see on jõudnud saajani ja tal on mõistlik võimalus teatega tutvuda. Kolleegiumi arvates on e-kiri jõudnud saajani, kui see on saabunud saaja või tema valitud teenusepakkuja serverisse, kuid e-kiri on kätte saadud alles siis, kui saajal on mõistlik võimalus sellega tutvuda. [---]Majandus- ja kutsetegevuses tuleb eeldada, et isik kontrollib e-posti vähemalt kord päevas. Seega saab majandus- ja kutsetegevuses lugeda e-kirja kättesaaduks hiljemalt järgmisel päeval pärast e-kirja saabumist saaja või tema valitud teenusepakkuja serverisse.*

Vaidlustuskomisjon leiab, et eeltoodud Riigikohtu seisukohast tuleb juhinduda ka käesolevas vaidluses.

5.3. Vaidlustuskomisjonil puuduvad tõendid, et hankelepingu allkirjastanud FauNatur OÜ esindaja sai olla 25.06.2026 kell 14.39 hankelepingu alla kirjutades teadlik vaidlustuskomisjoni poolt 25.06.2026 kell 14.32 Hankijale edastatud teatest puudustega vaidlustuse esitamise kohta. Ei saa eeldada, et ca 7 minuti jooksul pidi teave vaidlustuskomisjoni teatest puudustega vaidlustuse esitamise kohta jõudma Hankija kaudu FauNatur OÜ poolt lepingu allkirjastanud isikuni. Nagu eespool märgitud, oli Hankija esindaja allkirjastanud hankelepingu juba 25.06.2026 kell 10.17.

5.4. Vaidlustuskomisjon mõnab, et kuna vaidlustus on laekunud 24.06.2026. a kell 20.44 ja hankeping on sõlmitud 25.06.2026. a kell 14.39, siis on Vaidlustaja esitanud vaidlustuse tähtaegselt RHS 189 lg 4 mõttes (vaidlustus on laekunud vaidlustuskomisjonile enne hankelepingu sõlmimist). Samas on vaidlustuskomisjonil RHS § 192 lg-st 1 tulenevalt üks tööpäev, kontrollimaks vaidlustuse vastavust RHS-ile ning otsustamaks selle menetlusse võtmise üle. Seega ei saa eeldada ning pole ka füüsiliselt võimalik, eriti vaidlustuses puuduste tuvastamisel, et vaidlustuskomisjon edastab RHS § 194 lg-s 3 nimetatud teate hankijale koheselt peale vaidlustuse laekumist vaidlustuskomisjonile.

5.5. Hankelepingu sõlmimine välistab Vaidlustaja õiguste kaitsmise vaidlustusmenetluses, kui hankeping on kehtiv. Tulenevalt eespooltoodust leiab vaidlustuskomisjon, et FauNatur OÜ esindaja ei pidanud teadma 25.06.2026 kell 14.39 vaidlustusest ja tal ei olnud takistatud hankelepingu allkirjastamine, mistõttu sõlmitud hankeping ei ole RHS § 194 lg-st 4 tulenevalt tühine.

6. RHS § 192 lg 3 p-i 7 alusel jätab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata ja tagastab selle oma otsusega vaidlustajale, kui vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et RHS § 192 lg 3 p-s 7 sätestatud asjaolu vaidlustuse läbivaatamata jätmiseks esineb muuhulgas juhul, kui Vaidlustaja õigused ei ole vaidlustusmenetluses enam kaitstavad ja vaidlustusega taotletav eesmärk ei ole saavutatav. Käesoleva otsuse p-is 5 (ja selle alapunktides) esitatud põhjustel ei ole hankeping tühine, mistõttu hoolimata sellest, millise otsuse teeks vaidlustuskomisjon vaidlustusmenetluses, puuduks

Vaidlustajal võimalus riigihankes hankelepingu sõlmimiseks, sest Hankija on juba sõlminud hankelepingu kolmanda isikuga. Seega ei ole Vaidlustaja õigust või huvi hankelepingu sõlmimiseks võimalik kaitsta Hankija otsuste vaidlustamisega, mis on tehtud enne hankelepingu sõlmimist Kolmanda isikuga, kuna vaidlustatud otsus(t)e kehtetuks tunnistamine ei too kaasa Hankija poolt sõlmitud hankelepingu kehtetust.

7. Kuna vaidlustusmenetluses ilmnes antud juhul RHS § 192 lg 3 p-is 7 sätestatud alus, tuleb Vaidlustaja vaidlustus jätta vaatamata.

Elektrooniliselt esitatud vaidlustuse tagastamine ei ole vajalik.

8. Kuna vaidlustus jääb läbi vaatamata, on Vaidlustajal õigus nõuda riigilõivuseaduse § 15 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõivu tagastamist.

Vaidlustaja on tasunud vaidlustuse esitamiseks riigilõivu 20 eurot, kuid see ei ole tasutud vaidlustuskomisjoni kontole ega ole vaidlustuskomisjonile laekunud. Riigilõivu tagastamise taotlus tuleb Vaidlustajal esitada sellele riigilõivu võtjale, kellele riigilõiv on tasutud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik